

ראשי המטות

(במדבר לא) וְכָל הַטֶּף בַּנָּשִׁים אֲשֶׁר לָא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר. תִּמָּן
 תִּנְיָנָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין הָעוֹלָם מִתְנַהֵג אֶלָּא
 בְּתֵרֵי גְוּוּנִין, דְּאָתוּ מִסְטֵר אֶתְתָּא דְּאִשְׁתְּכַחַת חֲפִימַת
 לְבָא. הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות לה) וְכָל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב
 בְּיַדֶּיהָ טוּוּ וַיִּבְיֵאוּ מִטּוּהָ אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן. וּמֵאֵי
 מִתִּיָּין. אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאֲרָגְמָן, גְּוּוּנִין דְּכִלְיָן בְּגוּ
 גְּוּוּנֵי.

הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי לא) דְרִשָּׁה צָמֵר וּפְשֻׁתִים וַתַּעֲשׂ
 בְּחִפְזָא כְּפִיָּהּ. וְכְתִיב בְּיַדֶּיהָ טוּוּ, מֵאֵי טוּוּ. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, טוּוּ בְּדִינָא, טוּוּ בְּרַחֲמֵי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵמֵאֵי
 אֶתְקֵרִיא אִשָּׁה. אָמַר לֵיהּ דְּכִלְיָלָא בְּדִינָא, וְכִלְיָלָא
 בְּרַחֲמֵי.

תָּא חֲזִי, דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אֶתְתָּא בְּדִינָא אֶתְקֵרִיא,
 עַד דְּאִטְעָמָא טְעָמָא דְּרַחֲמֵי. דְּתַנִּיא, מִסְטֵרָא דְּבֵר
 נֶשׁ, אֶתִּי חוּוּרָא. וּמִסְטֵרָא דְּאֶתְתָּא, אֶתִּי סוּמְקָא. טְעָמָא
 דְּאֶתְתָּא מַחוּוּרָא, וְחוּוּרָא עֲדִיָּהּ. (ס"א אֶתְתָּא)

וְתָא חֲזִי אֵמֵאֵי אֶסִירָן נֶשִׁי שְׂאָר עַמִּין עוּבְדֵי כּוֹכְבִים
 וּמִזְלוֹת, דִּידְעֵי מִשְׁכְּבֵי דְּכוּרָא. מִשּׁוּם דְּתַנִּינָן,
 אֵית יְמִינָא, וְאֵית שְׂמָאלָא. יִשְׂרָאֵל, וְשְׂאָר עַמִּין עוּבְדֵי
 כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת. וְגַן עֵדֶן, וְגִיהֶנֶם. עֲלָמָא דָּא, וְעֲלָמָא

דְּאִתִּי. יִשְׂרָאֵל לְקַבְּלֵי דְרַחְמֵי, וְשָׂאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים
 וּמִזְלוֹת לְקַבְּלֵי דְדִינָא. וּתְנִן, אֲתָתָא דְאַטְעָמָא טְעָמָא
 דְרַחְמֵי, רַחְמֵי נְצַחָא. אֲתָתָא דְטְעָמָא טְעָמָא דְדִינָא,
 דִּינָא בְּדִינָא אֲתַדְבָּקַת, וְעַלֵּיהּ אֲתַקְרִי (ישעיה נו) וְהַכְּלָבִים
 עַזֵּי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ שְׁבַעָה.

וְעַל דָּא תְנִינִן, הַנְּבַעְלַת לְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת קְשׁוּרָה
 בּוּ כְּכָלֵב. מַה כָּלֵבָא תַקִּיפָא בְרוּחִיהָ חֲצִיפָא. אוּף
 הָכָא דִּינָא בְּדִינָא, חֲצִיפָא בְּכָלֵא. הַנְּבַעְלַת לְיִשְׂרָאֵל,
 תְנִינִן, כְּתִיב (דברים ד) וְאַתֶּם הִדְבַקְתֶּם בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים
 כָּלְכֶם הַיּוֹם. מֵאֵי טְעָמָא. מְשׁוּם דְנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל,
 אֲתִיָּא מְרוּחָא דְאֱלֹהִים חַיִּים. דְכְתִיב (ישעיה נז) כִּי רוּחַ
 מִלְּפָנַי יַעֲטוּף, מִשְׁמַע דְכְתִיב מִלְּפָנַי. וּבְגִין כֵּן, אֲתָתָא
 דְהִיא בְּתוֹלְתָא, וְלֹא אֲתַדְבָּקַת בְּדִינָא קְשִׁיא דְשָׂאֵר
 עַמִּין, וְאֲתַדְבָּקַת בְּיִשְׂרָאֵל, רַחְמֵי נְצַחָא וְאַתְּכַשְׂרַת.

וְתָא חֲזִי, כְּתִיב (תהלים פט) אִמְרַתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מֵאֵי
 חֶסֶד. הוּא חַד מְכַתְרֵי עֲלָאֵי דְמִלְכָא, דְנִשְׁמַתָּא
 דְיִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא חֶסֶד. עַל תְּנֵאֵי
 דִּיתְבְּנִי, וְלֹא יִשְׁתִּיֲצִי חֶסֶד מֵעֲלָמָא. מִשְׁמַע דְכְתִיב יִבְנֶה.
 בְּגִין כֵּן תְנִינִן, מֵאֵן דְשִׁצִי חֶסֶד מֵעֲלָמָא, אֲשִׁתִּיֲצִי הוּא
 לְעֲלָמָא דְאִתִּי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כה) לֹא תִהְיֶה אִשֶׁת
 הַמֵּת הַחַוִּיצָה, בְּגִין לְמַעַבְד חֶסֶד עִם מִיתָא. וְאַתְעֵבִיד
 בְּנִינָא, דְכְתִיב, (תהלים פט) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.